

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto K 22—
zelo leto	12—	pol leta 11—
pol leta	6—	četrt leta 5-50
četrt leta	2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritičju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto K 30—
celo leto	13—	pol leta 11—
pol leta	6-50	četrt leta 5-50
četrt leta	2-30	na mesec 1-90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

V globočini ponižanja.

Dunaj, 18. septembra.

V Carigradu bo v soboto podpisano turško-bolgarski mir. Finis tragoediae, mir brez vojske. Kajti skoraj neopaženo, brez krvavih bitk in razburljivih incidentov se je izvršila ona tragedija — katero nazivljajo mnogi tretjo balkansko vojno. Po bolgarskih porazih v drugi balkanski vojni je dvignila navidezno že popolnoma strta turška armada svojo glavo. Spočita in z novimi četami ojačena, na novo fanatizirana se je dala na pohod. Prekorajčila je čataldžko črto, maloštevilne bolgarske posadke so se umaknile. Svet se je smejal. Ubogi Turki, kaj bo kadar udarilo Bolgari nazaj, kadar vas prime Evropa? Turška armada je udarila na Odrin, Enverbej je jahal kot osvoboditelj v sveto mesto. Jezili smo se in se smejali. Enverbej bo moral bežati, že se pripravljajo Rusija in gorje klativitezu! V Bukarešti so končavala mirovna pogajanja. Vsak trenutek smo pričakovali, da se zbere bolgarska vojska znova na vzhodu države ter reši dragoceno, v londonski pogodbi zasigurno, posest. Iz Sebastopola je odplulo rusko brodovje. Toda Bolgarija je akceptirala v Bukarešti predlog razorožena, kakor da bi ne bilo sovražnika tam ob Marici in skoraj so se začeli bolgarski polki vračati v svoja domovja. Bolgarija je obupala nad svojimi močmi in v popolni brezdelnosti so gledali nekaj tako zmago-slavni ter samozavestni bolgarski politiki in generali, kako si osvaja Turke celo Trakijo ter se bliža samim starim mejam bolgarske države.

Za nas Jugoslovane je bil ta trenutek najžalostnejši in najbridkejši. Mlada, silna bolgarska država na tleh, slabotna, obupajoča! In kakor bolgarski državniki, tako smo se tudi mi zanašali na pomoč Evrope ter bili uverjeni, da veliki ruski brat ne more pripustiti popolnega ponižanja bunarhisarškega zmagovalca. Kri ni voda smo dejali, tudi rusko časopisje je pisalo, rusko javno mnenje je klicalo tako. Mi avstrijski Jugoslovani smo gojili še posebno tajno upanje. Britko smo bili občutili, da je bilo približevanje naše in bolgarske diplomacije ostro naperjeno proti našim bratom Srbom, da je avstrijsko-bolgarsko prijateljstvo bilo skienjeno proti prerojeni, tako upopolno se

razvijajoči jugoslovanski državi — Srbiji. V trenutku pa, ko si Bolgari niso mogli več pomagati, smo menili, da bo to prijateljstvo vendar rodilo eno dobro: Avstrija da bo nastopila kot mogočna zaščitnica bolgarskih interesov v Trakiji, ter bo kot prava prijateljica in zaveznica rešila Bolgarom Odrin in Lozengrad.

Dunajski oficijozni listi so baš v zadnjem času napisali toliko lepih člankov o nesreči bolgarskega naroda, ki da ne sme biti oropan sadu svojih velikih zmag, da je bilo pričakovati po teh simpatičnih besedah nam še bolj simpatičnih dejanj. Iz Makedonije se je morala Bolgarija umakniti, tam ji avstrijska diplomacija ni mogla pomagati — toda kadar gre za prijatelja kaj storiti, je pač vse eno ali se to učini na zahodu ali na vzhodu, proti Srbu ali Turku. Mar ne? Mar je Bolgarija bila oškodovana le takrat, ko se je vsled njene nesrečne politike okrepila Srbija in ne tudi takrat, ko je Turke ugrabil proti volji cele Evrope najsvetlejši pridobitev prve balkanske vojne — Odrin?

Mnogi so bili prepričani, da začne med Avstrijo in Rusijo prava tekma, kdo da bo Bolgarom prje in bolj pomagal, tekma, ki bi bila naravna posledica dejstva, da ste si baš te dve državi konkurentinji za simpatije na Balkanu. V Bolgariji so zaupali novemu dunajskemu prijatelju, ki je imel zadnji čas za vsako bolgarsko, proti Slovanstvu, proti skupnim jugoslovanskim interesom, storjeno dejanje, priznavalo, pohvalno in bodrečo besedo. Zaigrali so pomoč Rusije, pridobili pa so — pomilovalne besede dunajskega časopisja, ki se je sedaj omejilo na svoj stereotipni: »Danev je kriv« in pa »Ubogi Bolgari . . .«

Ubogi Bolgari. Sami so se morali podati v Carigrad, zapuščeni od svojih prijateljev, brez orožja v sovražnikov tabor. In zavziti so morali vso grenkobo svojega nesrečnega položaja. Pred par meseci se je tresla Trakija pred grožnjo bolgarskih generalov, da bodo diktirali mir na samem bojišču, danes ga ona faktično in brezobzirno diktira svojemu nekdanjemu premagavalu generalu Savovu — v dvoranah Visoke Porte.

Bolgarija izgubi Odrin, izgubi Lozengrad, vrtni mora Dimotiko in ž njo izročiti važno železniško zvezo z njenim bodočim pristaniščem Deagačem v turške roke. Od cele za-

hodne Trakije ji ostane le ozek pas ob stari meji z Malim Trnovom in Mustafopaso. Marica šumi po turških poljanah.

Šele s carigradskim mirom je dosežena najnižja stopnja bolgarskega ponižanja, globočina bolgarskega gorja. V pero silijo besede o onih, ki se povzbujejo pa bodo ponižani. Toda ne smemo prezreti, da je ranja, vseka Bolgariji, prizadana vsem nam Jugoslovonom. Rana, ki pa ni nezaheljiva. Tisočere so sile mladega naroda. Najtežje udarce preboli in vedno znova se mu povrne navidez strte in uničene moči. Tudi bolgarski narod bo to prebolel. Morda na srečo Jugoslovanstva bodo njegove oči zopet skoraj začele hrepeneti tja na vzhod, v ušesu bo zopet nalahno vstajala pesem: »Šumi Marica . . .«

V pojasnilo glede vsedijaške podporniške akcije.

V »Slovenskem Narodu«, št. 212., z dne 16. septembra je izšel članek »Dijaško socialno vprašanje«. V omenjenem članku je izražena skepsa glede skupnosti te akcije: »Razmere pri nas pa so take, da ljudje vsled preobilih žalostnih izkušenj nimajo pravega zaupanja do skupnih akcij; bili so že tolikrat speljani na led in tako prevarani, da jim je treba pri takih skupnih akcijah dati jamstvo, da bodo njihove žrtve prišle v dobro tistim, katerim so v resnici namenjene.« Ker je koncem članka izražena želja, da bi »Osrednji vsedijaški podporniški odbor v Ljubljani« pojasnil celotno akcijo, zato dovolite, da to storimo:

Predvsem treba poudariti, da gre cela denarna akcija za dijaška podporna društva na Dunaju, v Gradcu in Pragi. Omenjena podporna društva (le v Pragi je bilo v poslednjem času izjemno stanje, ki pa se odpravi v tem šolskem letu) stoje na strogo neutralnem stališču: vsak podpora potreben slovenski dijak brez razlike prepričanja dobi podporo. Le kot strogo neutralna društva lahko tudi samo reflektirajo na podporo od javnih institucij, od dežele, občine itd. V preteklem letu so padli prispevki podpornim društvom v

vseh vseučiliških mestih, dijaška miserija je pritisnila z vso strogostjo. Dunajsko dijaštvo je to čutilo najbolj. Razumljivo je, da se je tudi na Dunaju porodila misel o večji denarni akciji za vseučiliška podporna društva na Dunaju, v Gradcu in Pragi. Prvi podnet v tem smislu je prišel od »Podporniškega odseka« v društvu »Slovenija«. Akcija, pričeta v manjšem krogu pa je kmalu pritegnila celokupno dunajsko dijaštvo, ki se je zbralo začetkom junija na posebnem shodu, kjer se je izreklo za skupno akcijo v prid podpornim društvom. Akcija, pričeta na Dunaju, je našla odmev v Gradcu in Pragi. I v teh dveh mestih se je izreklo dijaštvo za večjo skupno akcijo.

Da se je izreklo dijaštvo za skupno akcijo, je pač razumljivo in bilo bi pač skoro samo ob sebi dolžnost celokupnega dijaštva, da dela za svoja podporna društva. Ako se že prične kaka akcija in kako delo za institucijo, od katere imajo korist vsi dijaki brez razlike prepričanja, je tudi samoočelje umevno, da je dolžnost celokupnega dijaštva, da dela za določeno institucijo in da delajo za institucijo oni, ki imajo od nje največ koristi to je oni, ki dobivajo podporo. Skupnost akcije narekuje predvsem dejstvo, da so podporna društva neutrálne institucije, ki ne povprašujejo po prepričanju, kar je tudi edino pravilno, če vpoštevamo dejstvo, da dijaštvo še nima tako ustaljenega prepričanja. Iz tega pa sledi neoporečno, da je tudi potem dolžnost celokupnega dijaštva, da kaj stori za svoja podporna društva.

Misel o veliki podporniški akciji, h kateri se naj pritegne celokupno slovensko dijaštvo, je bila tu in o njeni potrebi je bilo prepričano vse dijaštvo na Dunaju, v Gradcu in Pragi. Šlo je še samo za formo izvedbe. Ako se je hotelo doseči večji uspeh, je bilo neobhodno potrebno, da se akcija organizira in da se odda vodstvo posebnemu organu. Tak organ pa je bil potreben tudi vsled tega, da se da celiki akciji enotno lice in zlasti, da se firma akcije ne izrabli. Dijaštvo si je organiziralo poseben odbor, to je »Osrednji vsedijaški podporniški odbor v Ljubljani«. V tem odboru so zastopana vsa dijaška društva, vse struje, frakcije in skupine z Dunaja, Gradca in Prage. Razven tega pa imajo v tem odboru svoje zastopnike podporna društva iz vseh treh vseučiliških mest, ki

tvorijo nadzorovalni organ v odboru. Zastopniki podpornih društev so: Dr. Šlebingger za dunajsko podporno društvo; dr. Bretl za graško podporno društvo in dr. Berce za praško.

Kar se tiče denarne akcije, se je pustilo dijaštvu prosto roko, da prireja cvetlične dneve, veselice, igre itd., kakoršne so pač krajevne razmere, in sicer da jih priredi skupno, kjer je to možno, sicer pa ločeno. Tako sta se vršili skupni prireditvi v Trzinu in Nabrežini; ločene prireditve so bile n. pr. v Kamniku, Vipavi, v Kranjski gori itd. Kjer ni možna prireditev, tam se naj bira potem nabiralnih pol. »O. V. P. O.« je izdal v ta namen posebne pole z nadpisom: »Nabiralna pola za podporna društva slovenskih visokošolcev na Dunaju, v Pragi in Gradcu«. Te nabiralne pole so signirane od podpornega društva na Dunaju in v Gradcu. Signacija od praškega podpornega društva je odpadla, ker ni bilo možno dobiti stampilje. Razven tega so podpisane pole od predsednika »O. V. P. O.« in treh tajnikov. Da se ne izrablja firma naše akcije, se ima vsaka prireditev naznaniti eksekutivi »O. V. P. O.« in pa v časopise. Na konec se predlože javnosti natančni računi, iz katerih bo razvidno, koliko se je dobilo denarja in če se je morda kje izrabljala naša firma. V časopisih se bodo tudi naznanili prispevki, ki so prišli z nabiralnimi polami. Ves denar pa se steka v Jadransko banko, ki je prevzela njega upravo. O razdelitvi došlega denarja se bode sklepalo na posebni seji in sicer na podlagi ključa, ki ga je izdelal poseben odsek, v katerem so zastopana tudi podporna društva po svojih zastopnikih.

Drugi del počitniške akcije pa tvori socialna konferenca, ki naj poteka začetek intenzivnejšega dela na polju dijaškega socialnega vprašanja.

Ker upamo, da je s tem zadeva pojasnjena, prosimo, da gredo naši akciji na roko i oni krogi, ki so stali skeptično na strani vsled neinformiranosti. Bliža se povratak v vseučiliška mesta, podporna društva upajo, da bode imela započeta akcija zaželjeni uspeh, da se napolnijo blagajne. Zato se obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da prispeva po svojih možnostih za naša podporna društva, pozivamo tovariše, da porabijo še te zadnje dni za nabiranje prispev-

LISTEK.

Onkraj črnožoltih mejnikov.

II.

Ce odšteješ židovske in ruske poulične tipe ter okoliščino, da imajo vse prodajalne in ulice dvojezičen napis, cirilsko - ruski in latiniško - poljski, daje Varšava v svojih bolj-ših cestah zares sliko zapadnjaškega velikega mesta. Enkrat se mi je zdelo, da sem na Schottenringu, potem zopet, kakor bi bil kje v Pragi. Ujzadovska aleja, ki vodi do varšavskega Schönbrunn ali Laxenburga, če smem tako reči, namreč do kraljevega gradiča in lepega košatega parka Lazienki (»toplice«), je dolga elegantna, tudi izborna tlakovana ravna cesta, obzidana s samimi novimi, zelo lepimi hišami in vilami s predvrti. V Berlinu sem se v bogatem Tiergartenvertelnu spomnil na to cesto. Krolevska je živahna starejša cesta, ki se prenavlja, Maršalkovska pa, ki teče brezkončno severo - južno in križa brezkončno in elegantno Jerusalimsko, je nekaka varšavska Marienhilferstrasse, kar se tiče prodajalen, a je živahnejša, pač pa tudi ožja, nego imenovana cesta na Dunaju. Rovsodi se mnogo zida, povsod pa

da staro v prilog velikanskim javnim ali podjetništvem poslopjem z velikimi izlozbnami in reklamami. Izlozbe so pa na Dunaju, zlasti pa v Berlinu, dosti lepše, nego v Varšavi. Peterburg ima pa celo malenkostno lice v tem oziru, kar se celote tiče. Zenska konfekcija v Varšavi in Peterburgu se mi je zdela, da obsega evropske ostanke iz prejšnjega leta, ki so jih na Rusko odrinili. Najdeš pa v Varšavi, še bolj pa v Peterburgu, trgovine z delikatesami, da se ti kar sline cede. Pri teh so tudi izlozbe zelo »okusne«. Specijaliteta Varšave so njene »konditjerne«, slaščičarne. Zanesli so jih tja Francozi v srečnih časih, ko so še poljski kralji in plemiči s svojimi rokoko - krasoticami ljubovali po sencah lazinskih nasadov in Sasega vrta. Teh slaščičaren je nebroj, in so dostikrat obenem tudi kavarne, dasi je tudi kavaren po dunajskem načinu dosti. Slaščice so zares prve kakovosti, mnogo jih je nam neznanih oblik in sestav. To bi bilo nekaj za naša višja dekleta! V trafiki sem zahteval domačih poljskih smodk take vrste, »kakor jih civilno občinstvo po navadi kadi«. Dobil sem smodke v havanski fasoni, zlatordeče prepasane z napisom »Jockey - club«. Hm! Ubogo fiziološko listje, kako si bilo krasno, ko si še zelenelo tam kje ob Dnjepru! Odtlej sem kadil v Rusiji same importe in

izpod 15 kapejk jih ni dobiti, da bi bile za rabo. Če bi kadil doma po tej ceni, bi sam tekel na sodnijo, naj me denejo pod kuratelo. Tam pa si nisem mogel pomagati ceneje in naposled se človek privadi (začasno), da 15 do 20 kapejk za smodko ni mnogo denarja. Samo to se ti zdi naključno čudno, da ti je toliko kronic tako nevidno izginilo. Seveda so tu cigarete z dobrim tobakom; ali imajo tako kratko vsebino in so tako tanke, da komaj parkrat pošteno potegneš, in cigareta je vkraju. To ni nič za kadilca smodk. Od škatljice 10 cigaret za 10 ali 15 kapejk nisem imel tega užitka, kakor od ene smodke. Ker na Ruskem ni tobačnega monopola, dobiš na tucate razno opremljenih škatljic s cigaretami na prodaj; v kakovosti so si pa precej enake in kakor rečeno, dobre.

Po prihodu v Varšavo smo v hotelu obedovali in tam tudi večerjali. Kakor v vseh boljših restavracijah na Ruskem, stale so tudi v našem hotelu na mizah sveče v ročajnih svečnikih. Če prisede gost k večerji, prižge natakark sveče, čeprav je lokal že tako dobro razsvetljen. Tudi ta običaj je došel s francoskega in zelo povzdiguje intimnost gostilniškega omizja. V Varšavi se dobro je, zelo zelo dobro. Izpričujem, da je »sznycel« dosti boljši, nego njegov izvirnik na Dunaju. Opoldne

smo za juho dobili pravi poljski boršč, ki sem ga doslej poznal le iz poljskih in ruskih romanov. Krasna, prekrasna juha to! Iz pese skuhana, s smetano zalita, silno okusna, vredna opesnitve. Prikuhe so bile delikate, pirote k boršču fini. Na Ruskem hvalabogu ne poznajo tistega strašnega napovedovanja pri plačevanju. Kruh je sploh po celem svetu — izimih Avstrijo — v gostilnah na brezplačno razpolago, in ni se ti treba bati, da boš nevedoma goljufal, ker boš morda pozabil napovedati za zemljo premalo. Čemu tega pri nas ne poznajo, ne vem; saj žive gostilne drugje po svetu tudi, čeprav žemljem ne zaračunavajo gostom. V ostalem tudi ni treba nič računati in premišljevat, bodisi da ješ a la carte ali pa menu. Na klic ti prinese tvoj natakark na srebrnem ploščku račun, položiš mu denar na plošček, eventualno ga nese menjat k blagajni, kjer si vsako naročeno stvar sproti zapisujejo, in daš mu 10% napitnine, v finejših lokalih rajše nekaj več. Da bi razven enega natakarkja še drug ali celo tretji obračal lačne poglede na tvojo denarnico, kakor na Dunaju in tudi že v Ljubljani — tega tam ne poznajo in skoro nikjer na svetu ne.

Drugi dan sem namenoma hotel obedovati v kaki drugi boljši gostilni, da vidim kaj domačega občinstva

in poskusim še kaj novega. Hodili smo po mestu — tudi v starem mestu severno za kraljevim gradom smo bili. A nesnaga, pogled na starinarško kramo in v večah v zračenje razprostrte gusne modroce, na stare razmršene židnjice z vihrajočim nedrijem — vse to nas je kmalu pregnalo v elegantnejše dele mesta. Iskali smo po celi Maršalkovski restavracije, našli smo vse polno slaščičarn, kavarn, mlekar, šarkuterij — a nikjer nobene gostilne! V obupu praznega želodca sem se ojunalč po brati skupaj svoje ruske pabrke in sem zaprosil garadavoja, naj mi pove, nimajo li tukaj sploh nobenih gostiln. Povedal mi je, da je takoj ob vogalu prihodnje stranske ulice »luščij restoran«, t. j. boljša gostilna. Res najdemo tam napr., a združen z napisom Špecerijske trgovine. Bila je tam prodajalna, ob vratih so stali žakliji in sodci, notri se je videlo trgovsko mizo s tehtnico in ljudje so kupovali cikorijsko, sardine, mlo, petrolej, sveče itd. Torej kaj? Pogledam ob hiši po oknih in zdaj opazim znotraj za ličnimi čipkastimi zastori belo pogrnjene mize. Torej le! Greva v prodajalno in na naše vprašanje nam komij pokaže na steklena vrata na spodnjem koncu štacune! Skozi vrata smo zagledali dolgo, zelo vabljivo opremljeno restavracijo z običajnimi svečniki na mizah; celo

kov. In končno prosimo obilne udeležbe na socialni konferenci, ki se vrši v dneh 27. in 28. septembra v mali dvorani Mestnega doma. Nabiralne pole razpošilja Kadunc, teh. Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Zmota g. dr. Lampeta.

V zadnji seji dež. odbora dne 16. septembra 1913 je dr. Lampe javnost zopet iznenadil z zanimivim poročilom, ki se tiče zgradbe deželne električne centrale na Završnici, da namreč delo na Završnici ni ustavljeno in da se isto redno nadaljuje. G. dr. Lampe naj mi oprusti, če rečem, da se je zopet enkrat »zmotil«. O rednem delu ne more biti govora, dokler deželni odbor nima redne, pravomočne koncesije.

Kolikor je pa meni dobro znano, da danes te še nima; tako mi je tudi dobro znano, da je poljedelsko ministrstvo delo na Završnici telegrafično ustavilo.

Na isti način so se stroški za to zgradbo znižali kar naenkrat za 50% in znašajo po poročilu dež. odbora 500.000 kron. Dolžnost g. dr. Lampeta je, te stroške detajlirati, da javnost izve, če so v tej vsoti zapadene naslednje postavke:

Inženirju Tobellu za nakup njegove koncesije, ki je še danes ni, 100.000 K; za detajliranje načrtov tvrdi Redlich & Berger; izguba na obrestih, ker se že gradi ta centrala nad dve leti, mesto da bi bila v prometu v enem letu; koliko se je izdalo za nastavljenje strokovnjaka, ko vendar za tako zgradbo kakor je na Završnici, zadostujejo že zaposleni polirji; koliko znašajo izdatki za potovanja v tuje države in svrhu ogledovanja tamošnjih električnih central, katera potovanja so bila tako koristna in so se dež. odborniki toliko naučili, da so začeli zgradbo na Završnici. Le malo podrobnosti g. doktor, in kmalu bomo blizu milijona kron, brez tistih 200.000 kron, za kar ste obremenili Savo. Za Savo dež. odbor do sedaj ni izdal več kot 130.000 kron in je že tukaj mali poskus bremenja Završnice prenesti na Savo, kar pa pri pravilno zastavljenem računu ne sme biti. Palme, ki ste jih dosegli z Završnico, le sami imejte in stroške tudi.

Nadalje omenja dotično poročilo, da se oferti za masinela dela proučujejo. Deželne električne centrale se že proučujejo pet let, pa dež. odbor do danes še nima drugega pokazati ko polno plačani računov za to proučevanje; in pa zgradbo na Završnici, ki je zastavljena tako nerodno in polovičarsko, da služi za svarilni izgled celi Avstriji. Grof Barbo je pogumen aristokrat in je mnenja, če se je enkrat pričelo po nepotrebnem trositi deželni denar, potem naj se trosi naprej brez ozira na to, če bodo imeli deželani kaj koristi od tega ali pa ne. Dr. Zajec pa misli, da se bo električna centrala na Završnici deželi tako rentirala, kakor se rentira njemu politika. Samo dr. Lampe je postal izvanredno skromen. Nič več, dalekosečne in visokopotezne akcije! Vse njegovo smotno delo se je pa omejilo na 50 km električnega omrežja na Gorenjskem. Da bi pa javnost prepračil, da res kaj razume, zato mu služijo poročila dež. odbora, ki bodo, kar se tiče Završnice, dosegla kmalu literarično vrednost lažnjivega kljukca.

Tomo Pavšlar.

palme so bile med mizami razpostavljene. Bila je to čisto lepa gostilna; takoj za vrati je stala miza z etazami, obloženimi z bogvekoliko vrstami zakuskov, t. j. z raki, jastogi, kavijarjem, raznimi ribami, klobasami, šunko, mrzlo kuretinjo, pašetami, solatami, majonezo, živco, sadjem, zadaj z likerji in vini. Obraz se mi je razjasnil, kakor če posije solnce v planinsko dolino. Obed ni bil tako dober kakor v hotelu, vendar okusen. Plzenjsko pivo pa je bilo gorko in s sifonom brizgano. O pivu na Ruskem bom govoril še, ko poročam o Peterburgu. Pri blagajni poleg asijet je naročene stvari zapisoval gospodar, vitek Poljak, elegantno oblečen sivolas gospod z angleško ostrženimi brkami, podoben diplomatu. Vprašal sem ga o čudni legi njegovega restavracije in kako to, da v Varšavi sploh ni nobenih gostiln najti. Razjasnil mi je, da je gostiln, dobrih in slabih, nebroj, a da so skoro vse v stranskih ulicah glavnih cest, ker ob velikih cestah ni mogoče izhajati radi ogromnih najemnin za prostore. On sam se je združil s špecerijskim trgovcem in sta si prostore delila; stanejo ga pa še itak 4000 rubljev na leto. Če bi si jih najel okrog vogala v Maršalkovski ulici, bi plačeval 8 do 12 tisoč rubljev!

(Dalje prihodnjik.)

Dogodki na Balkanu.

Mir med Bolgarsko in Turčijo sklenjen.

Protokol o sklepu miru med Bolgarsko in Turčijo sicer še ni podpisan, bolgarski in turški delegati pa soglašajo v svojih izjavah v tem, da je glavno vprašanje, to je vprašanje bodoče meje med obema državama, že definitivno rešeno. Tudi bolgarski delegati priznavajo, da je meja protokolarčno določena. Vprašanje narodnosti je po izjavi bolgarskih delegatov tudi rešeno, čeprav brez protokola. Vsa druga vprašanja manjše važnosti se bodo rešila eventualno diplomatičnim putem. Bolgarski delegati so izjavili pri tej priliki, ne brez velike pikrosti: »Prinesli smo miru skrajne žrtve«.

Končni mirovni protokol bo podpisan najbrže v soboto.

Avstro-ogrsko srbska trgovinska pogodba.

Kakor poročajo z Dunaja, namerava Avstro-Ogrska pred vsem urediti svoje trgovsko razmerje napram Srbiji. Temu vprašanju je veljal tudi obisk srbskega ministrskega predsednika. Tozadavna pogajanja se bodo vršila na Dunaju. Srbski poslanik na Dunaju, Jovanović, bo dobil zato na stran srbske strokovne izvedence. Tehnična predela za pričetek teh pogajanj so v avstrijskem in ogrskem ministstvu že končana, določiti je treba samo še termin za pričetek pogajanj, kar se bo zgodilo v najkrajšem času diplomatičnim putem.

Železnica Belgrad-Jadransko morje.

Z Reke poročajo baje iz zelo dobro informiranega vira, da namerava Srbija pričeti z gradbo železnice od Belgrada do Jadranskega morja takoj, ko bo ponehala kolera. Za pokritje stroškov za zgradbo te železnice je dobila srbska vlada s pomočjo Rusije večje posojilo. Med tem časom pa, ki preostaja še do začetka gradbe, bo 250 inženirjev preštudiralo celo progo. Železnica naj se zgradi z največjo naglico. Na Reki so mnenja, da bo ta nova srbska železnica silno škodovala reškemu pristanišču, ker so šli vsi produkti in vsi tovari, ki so bili namenjeni iz Italije v Srbijo, do sedaj čez Reko, kar bo potem prenehalo.

Balkanska banka.

Iz Bukarešte poročajo, da se je vršilo v nedeljo v Bukarešti zborovanje, katerega se je udeležilo mnogo odličnih finančnikov in političnih oseb, da se posvetujejo o ustanovitvi velike Balkanske banke. Ustanovitve naj bi se udeležil poleg mednarodnega tudi romunski kapital. Romunska vlada želi, da bi imela nova Balkanska banka svoj glavni sedež v Bukarešti ter naj ustanovi filijale v glavnih balkanskih mestih tudi v novoosvojenih pokrajinah.

Pritožbe o Esad paši.

Ismail Kemal se je dal zopet enkrat intervjuvati. Baje se je v tem intervjuu bridko pritožil, da je Esad paša kljub težkočam, v katerih se nahaja Albanija, zaradi malenkostnih diferenc v okraju Drač, zahteval, da se sedež vlade prenese v Drač in da se sedanji kabinet preustroji. Izjavil je nadalje: Nam je vse eno, kdo vodi usodo domovine, samo da štiti interese Albanije. Nato zapoje pravo jermijado o Esad paši, ki velja oficijalno še vedno za člana albanske vlade.

Gališka.

Gališka.

Iz Lvova poročajo, da je predsednik deželnozborskega Poljskega kluba dr. Leo konferiral včeraj s cesarskim namestnikom in deželnim maršalom zaradi sklicanja gališkega deželnega zbora in pomožne akcije za letošnje povodnji. V četrtek se sestane parlamentarna komisija državnoborskega Poljskega kluba, da se podrobno posvetuje z ministrom kranjom o pomožni akciji. Konstatirali so že do sedaj, da znaša škoda na poljih samo v lvovskem okraju 13.596.000 K.

Zahteve nastavljenecv južne železnice.

Na shodu na Dunaju so sklenili nastavljenecv Južne železnice resolucijo, ki izreka pričakovanje, da se pri pogajanjih za sanacijo Južne železnice ne bodo sklenili prihranki, ki bi uslužbenstvu kakorkoli škodovali, ker uslužbenci niso krivi slabega finančnega stanja. Uslužbenci zahtevajo, da se pri teh pogajanjih vpoštevajo tudi njih zahteve. Z ozirom na vesti o izpremembi v vodstvu izjav-

ljajo, da bi se uslužbenci odločno ustavljali vsakemu kršenju svojih pravic, zlasti kršenju koalicijske pravice.

Štajersko.

Slovenci! Zopet se bliža dan 20. septembra, obletnica dneva, kateri mora ostati vsakemu izmed nas v neizbrisnem spominu! Ta dan so si izbrali spodnještajerski napredni slovenski akademiki za svoj narodni praznik, katerega hočejo tudi letos proslaviti najlepše na ta način, da bodo hodili po celem Spodnještajerskem od hiše do hiše zavednih narodnjakov ter nabirali prispevke v narodne in kulturne namene slovenske: za družbo sv. Cirila in Metoda, za dijaška podporna društva, za ljudske knjižnice itd. Sprejmite prijazno nabiratelje in nabirateljce, ki bodo pobirali za »Narodno zbirko«; oni ne nabirajo zase, temveč se žrtvujejo v korist svojega naroda. Vsak zaveden Slovenec prispevati ta dan po svojih močeh!

Sklicanje štajerskega deželnega zbora. Četrtekova »Tagespost« poroča, da je šla deputacija nemškoavstrijske učiteljske zveze pod vodstvom državnega poslanca dr. Grossa k ministrskemu predsedniku Stürgkhu, da bi mu naznanila želje štajerskega učiteljstva po sklicanju deželnega zbora. Stürgkh je odgovoril, da se še vlada pogaja (?) s strankami štajerskega deželnega zbora glede sklicanja in da se bo vlada po možnosti potegnila (?) za opravičene zahteve štajerskega učiteljstva. Pod tem poročilom pa je ponatisnila »Tagespost« sledeče mnenje drž. in dež. poslanca Einspinnerja: »Sklicanje štajerskega deželnega zbora je po pravici izostalo, ker ni misliti, da bi bil mogel deželni zbor delati. Tudi se deželnega zbora ni razpustilo, ker bi nove volitve položaja nič ne spremenile...« Stürgkh in nemški nacionalci vlečejo samo štajersko učiteljstvo za nos in ga pitajo s praznimi obljubami.

Iz St. Jurja ob Ščavnici. Po posredovanju deželnega živinorejskega nadzornika g. Martina Jelovška se je ustanovila v Dragotinčih zadruza za rejo bikov marijadvorske pasme. Zadruzi je pristopilo dosedaj 20 udov. Načelnik je g. Jakob Nemec.

Iz St. Jurja ob J. ž. Dne 17. t. m. zjutraj je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Zgonca v Kladiju. Poslopje je z vso slamo, milatino in drugim gospodarskim orodjem zgorelo. Živino so komaj rešili. Ker je bil posestnik le za malo vsoto zavarovan, občuti to nesrečo toliko huje. Ljudje na deželi si dostikrat ne dajo dopovedati, da se je treba pošteno zavarovati.

Koroško.

Aretacija. V Celovcu so zaprli delavko Fani Tr. iz Dolenjskega na Kranjskem, ker je pomagala svojem ljubčku pri veliki tatvini mesa.

Najdena vojaška obleka. Šolski otroci so našli v jarku ob Ljubljanski cesti ne daleč od Celovca zavoj, v katerem je bila vojaška suknja, kapa in pas. Obleka, katero je vrgel proč brzkotne kak ubežnik je last topničarskega polka št. 9.

Požar. V celovski okolici je pogorelo večje posestvo posestnika I. B. Kljub takojšnji pomoči je uničil ogenj hišo, gospodarska poslopja z vsemi pridelki in poljskim orodjem. Posestnik ni bil zavarovan.

Napaden kolesar. Na samotni cesti ne daleč od Marje na Zilji je napadel prednočnem okoli 1. ure neznanec inšpektorja Jurja Schüttelhopfa. Potegnil ga je s kolesa in zavpil: »Ali si ti tisti, ki je povozil mojega psa?« Kolesar je potegnil v tem trenutku samokres in ga nameril na napadalca. To je pomagalo, napadalec je pobegnil. Včeraj so aretirali kot napadalca muzikanta in izdelovatelja mizic za cvetlice Antona Moholko iz Zg. Avstrijske.

Posledica požara. Pred kratkem je, kakor smo že poročali, gorelo v Kočah. 18letni posestnikov sin Miha Temesel iz sosedne vasi, ki je služil v bližnji vasi za Kočani, je mislil da gori v njegovi domači vasi in je tekel proti Kočam. Na brvi čez Zilo mu je v temni noči spodrsnilo in fant je padel naravnost v vodo. Našli so ga šele čez več dni v grmovju, nedaleč pod brvjo.

Primorsko.

Avstrijski stražni oddelek za obmejno komisijo Severne Albanije. Včeraj zjutraj se je zbralo moštvo, ki je določeno za stražni oddelek obmejne komisije severoalbanske in sicer 3. bataljon 97. pešpolka, na dvorišču vojašnice. Moštvo je pozdravil polkovnik, nakar se je vkrcalo na Lloydov parnik »Baron Gautsch«. Parnik je odplul iz Trsta ob 8. zju-

traj. Oddelku, ki tvori popolnoma oboroženo četo sto mož, poveljuje nadporočnik Franc Mühlhofer in Alfonz Martin. Oddelku sta prideljena polkovni zdravnik 29. topničarskega polka dr. Mat. Gorzenski in vojaški zdravnik dr. Josip Bulkrabek. Za bagažo je pripravljenih 45 mul in konj, katere bodo naložili v Dubrovniku. Avstro-ogrski obmejni komisiji poveljuje polkovnik 37. pešpolka Avgust Mietzl. Dodeljeni so mu maperji vojaškega geografičnega inštituta, stotnik lovskega bataljona št. 22, Karel Popp, in ritmoister 5. ulanskega polka, Rihard Pletz. V Skadru se snideta avstrijska komisija in stražni oddelek z ravno tako močnim laških oddekom in z laško obmejno komisijo.

Nesreča v Stabilimento tecnico v Trstu. Včeraj je padel 27letni pleškar Juri Denic med delom raz 8 m visok oder. Prebil si je lobanjo; odpeljali so ga v bolnico, kjer je v kratkem umrl.

Vlom v trgovino. V trgovino z mešanim blagom Saladina Visintinija je vlomil neznan tat v registrirno blagajno in odnesel za 120 kron papirnatega in srebrnega denarja.

Senzacionalna aretacija. V Pulju so aretirali, kakor smo že poročali, policijskega agenta Dardija. Pravi vzrok aretacije še sedaj ni znan, nekateri listi pišejo, da so moža zaprli zaradi razžaljenja Velikanstva.

Požar v Dubrovniku. V sredo po noči je izbruhnil požar v Franciskanški cerkvi v Dubrovniku. Na pomoč so prišli takoj požarna bramba, domačini in cela garnizija. Po večurnem delu so ogenj zadušili. Glavni del cerkve in dragocena knjižnica sta ostala, vse drugo pa je pogorelo. Škoda znaša čez 10.000 K.

Ponesrečen tržaški parnik. Tržaška trdnja »Triptkovich« je dobila brzajavno poročilo, da je trčil njen parnik pri vходу v pristanišče Varno ob mino, ki se je razletela. Parnik je težko poškodovan, spravili so ga v pristanišče, kjer ga bodo razložili — obložen je s senom — in nato natančno preiskali.

Dnevne vesti.

+ Imenovanje podtajnika pri Mestni hranilnici. V včerajšnjem »Slovenec« g. Štefe ponavlja to, kar je govoril v torek v tajni občinski seji ter predbaciva večini, da je iz političnih ozirov, zaradi sedanje in bodoče zveze dr. Črnete imenovala njega za podtajnika, sina ljubljanskega meščana dr. Krejčija, ki je baje boljše kvalificiran, pa prezrla. Po št. 19. šele letos sklenjenih pragmatičnih določil za uradništvo Mestne hranilnice določa, da more postati ravnatelj, tajnik in podtajnik jurist z vsemi predpisanimi državnimi izpiti, ki izkažejo večletno juridično prakso in je strokovno usposobljen. Podtajnik, ki še ni strokovno usposobljen, se uvrsti v V. čin. razred; v IV. čin. razred pa šele po zadobljeni zadostni zadobljeni zadostni strokovni usposobljenosti, o čemur razsoja ravnateljstvo. To so tedaj pogoji za imenovanje podtajnika. Večletno juridično prakso mora prosilec že imeti, kar je naravno, ker se ta praksa pozneje ne more dobiti. Čisto drugačnja je stvar glede strokovne usposobljenosti, ki se lahko zadobi pozneje. Dr. Črne je dokazal večletno odvetniško in sodno prakso. Dr. Krejčič pa je šele pred kratkim promoviral ter vstopil v juridično prakso. Popolnoma jasno je tedaj, da dr. Krejčič, dasi je bil tudi večini simpatičen prosilec, po pragmatičnih določilih ni mogel biti imenovan podtajnikom.

+ Italijanska nevarnost za Avstrijo. Kakšno razpoloženje vlada v Italiji proti Avstriji, je najbolj znano nam Slovincem, ki prebivamo ob laški meji. Zanimivo pa je, da so v zadnjem času tudi pripadniki drugih avstrijskih narodnosti, ki so bili do sedaj slepi in gluhi na svojih potovanjih po Italiji, jeli opažati, da je povsodi po Laškem razširjeno naravnost smrtno sovraštvo proti avstro-ogrski monarhiji, ki mora prejeti ali sleje povzročiti, da pride do krvavega obračuna med obema sosednima državama. Tako čitamo v čeških »Narodnih Listih« z dne 17. t. m. dopis Avgusta Pitlika »O ljubezni naše zaveznice Italije k Avstriji«, v katerem piše med drugim: »Kdor hoče videti, lahko opazi v severni Italiji mnogo presenetljivega, kar se tiče razmerja med Avstrijo in Italijo. Pozornemu opazovalcu ne bo ušlo, kako nerad Lah, če tudi za denar, postreže tujcu, ako govori nemško, ker ga smatra za Avstrijca. Ni brez pomena, da v železniških restavracijah I. in II. razreda ne sme viseti slika avstrijskega vladarja, dočim so v teh lokalih razobešene velike slike vseh ostalih evropskih vladarjev. Na svojem bivanju v Italiji sem se utrdil

v prepričanju, da se v Italiji z vseni sredstvi deluje na to, da bi se v resnici izpolnilo to, kar oznanja alegorična skupina na spomeniku Viktorja Emanuela I. na trgu »Riva degli Schiavoni« v Benetkah: popolna pokoritev Avstrije Italiji. Potrebno bi bilo, da bi avstrijska vlada posvetila vsemu, kar se doigrava v severni Italiji, največjo pozornost in bi zlasti podpirala kulturna stremljenja Slovincem, ki so v Trstu in v južnih obmejnih krajih najzanesljivejša opora avstrijske države. Naj se v bodoče ne sprejemajo več italijanski delavci v službo pri zgradbah mostov, železniških prog in javnih poslopih v državi, zakaj v Italiji je javna tajnost, da delajo med temi delavci prav čisto italijanski častniki in inženirji.« — K tem izvajanjem nimamo ničesar pripomniti, želeli pa bi, da bi si naše oblasti besede Čeha Pitlika prav dobro zapisale za ušesa.

+ Ni sile! »Slovenec« meni, da so na magistratu nastali težki časi, ker se je primerilo nekaj disciplinarnih slučajev. Lahko nam verjame, da s temi »težkimi časi« ni sile in tudi biti ne more, ker stoje vsi faktorji na magistratu na stališču stroge pravičnosti, ki mora veljati za Petra ravno tako, kakor za Pavla. Na magistratu velja načelo: če se kaj zgodi, se to preiše in dožene z naravnimi konsekvencami — med tem ko kaže na pr. slučaj »inženirja« za hlevne Smrekarja, da so pri deželnem odboru povsem drugačnega mnenja.

+ Iz ljudskošolske službe. Absolventka Karolina Križajeva je imenovana za provizorično učiteljico na enorazrednici v Dolenji vasi pri Senožečah. Suplentka Kornelija Čermeljova je imenovana za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Cerkljah. Provizorična učiteljica na ljudski šoli v Blatni Brezovici Albertina Vajdičeva je premeščena v Borovnico, v Bevke pa pride kot suplentka gđ. Roza Svetličeva, na mesto zaradi študij na dopustu se nahajajoče gđ. Marije Sodnikove. Za suplentko na mestni dekliški šoli v Ljubljani je imenovana gđ. Aleksa Lindtnerjeva na mesto zaradi študij na dopustu se nahajajoče gđ. Leje Levčeve.

— Narodno ženstvo tem potom ponovno vabimo, da se kolikor mogoče v obilnem številu udeležijo običajne sv. maše, ki se bo darovala za narodne žrtve jutri, ob 8. uri, v cerkvi trnovski.

— Ivan Cankar je danes zjutraj prestal prisojeno mu kazen sedem-dnevnega zavora ter je našemu uredništvu prinesel dva lepa listka, ki ju je spisal pod pregostoljubno streho ljubljanskega deželnega sodišča.

— Sprejem učencev na II. državni gimnaziji. Pri vpisovanju za novo šolsko leto se je zglasilo za sprejem 430 učencev, in sicer v I. razred 115, v II. razred 60, v III. razred 62, v IV. razred 64, v V. razred 53, v VI. razred 29, v VII. razred 25, v VIII. razred 22. — Zavod bo štel 8 osnovnih razredov in paralel od I. do V. razreda, v prvem razredu oddelke a, b in c, skupno 14 razredov.

— O ljubljanskem gledališkem vprašanju. Slovensko gledališče v Ljubljani je za letošnje definitivno pokopano, o tem ni več dvomiti in najsi deželni odbor spremeni svoje znane pogoje ali ne. Treba je torej s tem gotovim dejstvom računati in razmišljati, kaj se naj stori in ukrene, da slovenska publika vkljub tej vsega obžalovanja vredni katastrofi vendarle ne ostane brez gledališča. In zdi se, da se bo dalo to vprašanje na razmeroma lahek način rešiti. Iz povsem zanesljivega vira namreč vemo, da je intendant hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu gosp. Vladimir pl. Treščec izrazil svojo pripravljenost, da bi hrvaško gledališče prirejal v Ljubljani redne predstave, obsegajoče opero, opere, in dramo. Po našem mnenju je ta ponudba v današnjih razmerah naravnost dobrodošla, ker se s sprejetjem te ponudbe na najenostavnejši in morda tudi na najcenejši način da rešiti sedanja gledališka kriza. S tem pa bi bilo ustrezno tudi onemu delu našega občinstva, ki si želi pred vsem dobrih opernih in operetnih predstav, saj je znano, da razpolaga v tem oziru hrvaško gledališče z naravnost izvrstnimi močmi. A tudi v drugem pogledu bi bilo pozdravljati tak aranžma: s tem bi se pred vsem svetom na najeklatantnejši način posvedočila slovensko - hrvaška kulturna vzajemnost. Priporočamo torej aranžma s hrvaškim gledališčem v resno proučevanje in v čim najhitrejšo ugodno rešitev.

Umrla je v Bovcu gospa Marija Jonko, roj. Zubar. P. v m!

Omračil se je um c. kr. davčnemu oficijalu Rudolfu Peschitzu v Radovljici. Odpeljali so ga v soboto v deželno blaznico na Studenec.

Za sokolski cvetlični dan je nabral g. Anton Bončar, gostilničar v Ljubljani, med svojimi gosti 25 K. Živeli darovalci!

Slovanska razstava v Pragi, ki bi se imela prirediti l. 1916., je odgodena na nedolgočen čas. Vzrok: najnovejši žalostni dogodki v Slovanstvu. Sploh je veliko vprašanje, ako se bo ta razstava vobče mogla v dolednem času prirediti.

Dijaški deklamacijski večer prirediti jutri, dne 20. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma gg. Milan Skrbinek in Josip Šest, ki sta dala tudi g. F. Trampuž priložnost, da nastopi v dveh točkah. Na programu je sedem različnih pesnikov. Ponove se najbolj uspele točke prvega deklamacijskega večera. Pet pesnitev je novih. Ta večer je sicer namenjen dijaštvu, radi česar je tudi vstopnina zelo znižana, vendar pa ima seveda vsak dostop, ki se zanima za deklamacijo. Umestno bi bilo, da opozore gospodje profesorji dijaštvo na to prireditev, ki bi z obiskovanjem takšnih večerov mnogo pridobilo. Na ta način, bi se pričelo tudi v srednjih šolah polagoma s pravim deklamiranjem. V splošnem zadostuje sedaj, da zna dijak pesnitev na pamet in da jo brez vsake poglobitve, brez logičnega naglasa in brez čustva oddrda. Marsikateri bi pač rad prednašal, kakor bi bilo treba, a ga je sram pred sošolci in profesorjem. A tudi ta sramežljivost bi polagoma izgini-la če bi se učitelj in učenci srečavali večkrat na takšnih večerih. Vstopnina: Sedež prve vrste 80 v., sedež druge vrste 60 v., stojišče 40 v. — Začetek ob pol 8. Blagajna se odpre ob 7. Predprodajo vstopnic je prevzela iz prijaznosti gđ. Jerica Dolencova, trafikantinja v Prešernovi ulici.

Zagonečen nočni gost. Pred par dnevi je prišel v mitniško utico onstran prelaza na Martinovi cesti nekako ob 2. ponoči, ko je imel tam službo ravno užitinski paznik g. Iv. Benedič, popolnoma nag, že bolj prileten mož, kateremu se je bilo očitno zmešalo ter je iskal po uti, kam bi se skril. Ves premočen se je revež tresel in ni vedel na ponovna vprašanja odgovora. Mitniški paznik je reveža ogrnil s svojim havelokom in ga posadil na klop, kjer je kmalu zaspal. Paznik sam svojega mesta seveda ni smel zapustiti, pač pa je naprosil nekega stražnika družbe za zapiranje, ki je šel ravno proti Mostam, da naznani ta dogodek policiji. Res je končno prišla policija z odgonskim vozom in vzela nesrečnega moža, ki je bil že napol otrepel, s seboj. Kam so moža spravili, nam ni znano.

Izgubila je neka dama na Karlovski cesti v torek popoldne ob 3. zlato damsko uro z dvema pokrovoma. Pošteni najditelj jo naj odda na policiji.

Tatvina v vlakcu. Te dni se je služkinja Anka Grizljeva iz Vitine na Hrvaškem peljala v Ljubljano iskat službo. Ko dospel do ljubljanskega južnega kolodvora, je opazila, da ji je med vožnjo od Zagreba do Ljubljane zmanjkala denarnica, v kateri je imela 52 K denarja. Tat je seveda neznan.

Brata zabodel z nožem. K tozadnevni včerajšnji notici se nam še poroča, da je Lovro Semrajc, ko je zabodel svojega brata v roko z nožem, po storjenem dejanju odšel v Ljubljano in tudi tukaj začel v neki gostilni rentati in kazati svojo moč toliko časa, da so ga postavili pod klop. V tem pa pride policijska patrulja, ki je bila o zločinu že obveščena in Lovro je moral rad ali nerad z njo.

Kinematograf »Ideal«. »Benečanske sanje«, krasna vefelina drama vzbuja med občinstvom veliko zanimanje in vsak, ki si jo ogleda, se jako pohvalno izraža o lepi igri in krasni sceneriji. Tudi ostale slike sporeda so prvovrstne. Predvaja se še do ponedeljka pri vseh predstavah. — V torek drama »Izgubljeni sin«.

Vsakem brivcu pošljem zastoni pa nefrankovano — po naročilu tvornice za lysoform, dva ali štiri elegantna, pozlačena desinfekcijska aparata in zraven spadajoče table. Samo poštnino (70 vin.) plača prejemnik. Kemik Hubmann, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Društvena naznanila.

Ob priliki petdesetletnice prirediteljskega društva »Sokol« v Ljubljani sokolsko razstavo. Da mu bo mogoče podati čim najboljšo sliko o društvenem razvoju, se obrača tem potom do cenj. občinstva, zlasti pa do starejših bratov z vlnudno prošnjo, da mu blagovolijo prepustiti za ta namen potrebni razstavniki material, kakor: dele starega kroja, sokolske tiskovine (letna poročila, vabila itd.), darila in diplome s tekem, fotografije, zlasti iz starejših dobe in druge

enake spominke, ki so v tesni zvezi z društvenim razvojem. — Predmeti za razstavo naj se blagovolijo oddati od 17. do 24. t. m. izvzemši nedelje 21. t. m. v društveni sobi v Narodnem domu od 6. do 7. ure zvečer. V nedeljo, dne 21. t. m. se bo pa sprejemalo za razstavo namenjene predmete dopoldne od 10. do pol 12. ure. Po zaključku razstave se bodo vsi predmeti točno in nepoškodovani vrnili lastnikom. Oddor.

Telovadni odsek »Sokola« Vič v Notranjih Goricah priredi v nedeljo 21. septembra 1913. na vrtu in prostorih gostilne pri »Pavletu« III. javno telovadbo in veliko ljudsko veselico z naslednjim sporedom: 1. Sprejem bratskih društev in pozdrav. 2. Javna telovadba. Začetek ob pol 4. a) Proste vaje članstva za III. slov. vsesokolski zlet. b) Proste vaje članic; izvajajo telovadke »Ljubljanskega Sokola«. c) Orodna telovadba članov. d) Vzorna vrsta »Ljubljanskega Sokola« na drogu. 3. Velika ljudska veselica. Ples in srečolov. Točilo se bode dobro pivo v korist društva i. dr. Vstopnina 30 v za osebo. Nudilo se bode pri telovadbi, kakor tudi pri veselici obiskovalcem kar največ, zato se naproša napredno in »Sokolu« naklonjeno občinstvo, da v kar največjem številu poseti prireditev tega agilnega odseka »Sokola« Vič. 21. septembra vsi v Notranje Gorice.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi priredi v slučaju ugodnega vremena v nedeljo, dne 21. septembra pešizlet čez Janče v Šmartno - Litijo. Zbirališče udeležencev ob 6. zjutraj pred telovadnico pri br. Josipu Anžiču po domače Šoršu v Štepanji vasi. Odhod ob pol 7. zjutraj. Na Janče, kjer se snidem z izletniki iz litijske okolice, bo 1 uro odmora z malo južino, obed v Šmartnem. — Povratek v Ljubljano z vlakom ob 8. uri 58 minut zvečer. Vabimo članstvo vseh ljubljanskih društev in sploh vse prijatelje Sokolstva, da se tega izleta udeleže v mnogobrojnem številu, posebno, ker je to sploh zadnji sokolski pešizlet letos. Vse one, ki so jih mikali že kdaj prijazni hribi med Ljubljano in Litijo, a jih vsled pomanjkanja ugodne prilike in primerne družbe niso še obiskali, opozarjamo na ta izlet. Pot je prijetna in ne posebno utrudljiva, tako da se mu je ni treba nikomur strašiti. Na svidenje! Na zdar!

Litijsko - Šmartinski »Sokol« napravi pri ugodnem vremenu v nedeljo, dne 21. t. m. zadnji letošnji pešizlet na Janče. Odhod iz Litije ob 7. uri zjutraj, prihod na Janče okrog 10. ure, dopoldne odmor, potem isto pot nazaj in prihod v Litijo okrog 2. ure popoldne. Člani v kroju, somišljeniki dobrodošli.

Razne stvari.

* **Dojčić-Jukić.** Kakor smo že poročali na drugem mestu, se vrši obravnavo proti atentatorju na barona Skerleca, Dojčiću, dne 25. t. m. Zanimivo je, kaj piše pred to obravnavo zagrebški uradni list z ozirom na vprašanje, kako se vzgajajo hrvatski izseljenci v Ameriki. List pravi: Popolni vzgled ameriške odgoje je nesrečni Dojčić. Odšel je v Ameriko nepokvarjen, idealen mladenič. Tam se je začel pečati s socialnimi vprašanji, ustanavljal je hrvatska pevska društva, sekcije humanitarnih društev in hrvatske narodne zveze. On ni pil niti kadil, marveč je porabil ves ostanek svojega zaslužka za nabavo knjig in časopisov in je ustanovil tudi več knjižnic. Pri tem pa je zašel ne hote v družbo brezvestnih ljudi, ki so vcepili v njegovo dušo svoje ideje in načrte, pri čemer so jim pomagali razni časniki. V pomanjkanju onega viška izobrazbe, ki mu bi bil potreben, da loči dobro od slabega, je postal Dojčić »meglen revolucionar«, ki je strmoglavljil vladarje in rušil monarhije. Ko je čul o Jukićevem atentatu na komisarija Cuvaja, je čutil v sebi dolžnost, da reši »podjarmljeno domovino« s tem, da umori deželnega poglavarja. — Ta izvajanja uradnega lista, ki silno blaže subjektivno krivdo Dojčićovo, so napravila v Zagrebu dober vtisk, posebno še, ker pričajo, da se je postavil uradni list v Dojčićevem slučaju v njegovo korist na popolnoma drugačno stališče, kakršnega je zavzemal napram Jukiću.

* **Avtomobilska nesreča.** V okoličih draždanski se je prekućnil na nekem ovinku avtomobil, v katerem sta se peljala na sprehod grof in grofica Einsiedl. Grofica je padla pod voz pri čemer se je težko poškodovala. Zlomljenih ima več reber. Grof in šofer sta dobila samo lahke poškodbe.

* **Zaključek vojaških vaj na južnem Češkem.** Včeraj popoldne je zaključil nadvojvoda Franc Ferdinand pri Taboru na Češkem velike manevre. Ob 3. popoldne se je odpeljal

iz Tabora s posebnim vlakom. Zaključne slavnosti so se udeležili nadvojvode Leopold Salvator, Friderik in Karel Franc Josip, dalje vojvodinja Hohenberg z dvema princema in s princezo, namestnik knez Thun in več članov visokega plemstva.

Telefonska in brzojavna poročila.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 19. septembra. Skupni ministrski svet, ki se vrši prihodnji teden, se bo bavil, kakor zatrjujejo, z nujnim zvišanjem kreditov za vojno mornarico, oziroma s pospešitvijo gradbenih del.

Avstro - srbska trgovinska pogajanja.

Marijanske lazni, 19. septembra. Srbski ministrski predsednik Pasić pride te dni na Dunaj v spremstvu poslanika v Parizu dr. Vesnića in najbrže tudi v spremstvu poslanika v Petrogradu Popovića.

Italija bo zgradila Turčiji železnico.

Rim, 19. septembra. Turška vlada je dovolila neki italijanski družbi gradbo in promet železnice iz Adalije ob maloazijski obali čez visoko planoto Taurus do Bulduarja. Železnica bi bila 154 km dolga.

Ženska volilna pravica na Nizozemskem.

Haag, 19. septembra. Kakih 800 žensk je demonstriralo včeraj za žensko volilno pravico, ker prestolni govor ni naznačil enakopravnosti moških in žensk. Ministrski predsednik je izjavil neki deputaciji žensk, da bo postavljala po obljubljeni reviziji ustave izpolnila ženskam njih želje.

Nemški socialni demokrati.

Jena, 19. septembra. Socialno-demokratski shod je izrekel upanje, da bodo nemška vlada, zvezni svet in državni zbor vendar že enkrat dali Alzaško - Lotariński popolno republikansko avtonomijo in državno-pravno enakopravnost z ostalimi nemškimi državami.

Jena, 19. septembra. Socialno-demokratski shod se je zavzel tudi za skrb za brezdelne, katerih število se nevarno veča.

Venezuela.

New York, 19. septembra. Glasom poročil nekaterih listov venezolanski bivši predsednik Castro Evrope sploh ni zapustil. Zadnjo revolucijo je uprizoril sedanjí predsednik Gomez. Po ustavi namreč ne sme biti predsednik dve leti zapored izvoljen, če pa izbruhne revolucija, sme sprejeti diktatorstvo. Ker se je Gomezu vedno predsedstvu bližal konec, je uprizoril navidezno revolucijo, da je bil imenovan za diktatorja.

Kitajska in Japonska.

Tokio, 19. septembra. Zdi se, da je ugodila Kitajska samo nebitnim japonskim zahtevam, med tem ko na zahtevo po odškodnini še ni odgovorila. Zatrjuje se, da je japonska vlada soudirala v angleškem zunanjem ministrstvu, kakšno stališče bi zavzela Angleška v slučaju japonske akcije na morju ali na suhem. Angleška vlada je baje odgovorila, da bi Angleška ne nerada videla tako vojaško akcijo, ker bi to utegnilo imeti za posledico, da se Kitajska razdeli.

Stavka na Angleškem.

London, 19. septembra. Eksekutivni komite angleških železničarjev je izdal snoči cirkularno svarilo vsem železničarskim organizacijam, v katerem jih svari pred lahkomišelnostjo. Transportnemu delavstvu svetuje, naj konča kolikor mogoče hitro stavko.

* * *

Dogodki na Balkanu.

Mir med Bolgarsko in Turčijo.

Carigrad, 19. septembra. Uradno se poroča, da so bolgarski in turški delegati podpisali že včeraj protokol o definitivni določitvi bodoče bolgarsko - turške meje ter razpravljali nato o ureditvi narodnostnih in človeških pravic v mušlimanskih občinah. Izvoljen je bil subkomite, ki naj uredi vprašanja podrejenega pomena. Prihodnja seja bo v ponedeljek. Privatne vesti zatrjujejo, da bo takrat podpisan definitivni mirovni instrument.

Revolucija v Sofiji?

Berolin, 19. septembra. »Morgenpost« prinaša iz Beograda čudne vesti o skrajno nevarnem položaju v Sofiji. Položaj v Sofiji je baje tako kritičen, da so tuja poslanstva in tuji konzulati sklenili zapustiti mesto. Beogradska »Pravda« beleži vest, da je zapustil francoski poslanik Sofijo in odpotoval preko Beograda v inozemstvo.

Grške grozovitosti napram Bolgarom.

Sofija, 19. septembra. Bolgarska vlada je dobila natančne podrobnosti, da so Grki odvedli 2500 Bolgarov iz okolice Florine in jih prepe-ljali na nekatere puste in neobljudene otoke v Egejskem morju, kjer so jih deloma pomorili, deloma pa pre-pustili svoji usodi, da so gladu umrli. V Sofiji se nahajajoči ameriški misijonar dr. Clark je dobil pismo od očividca, da so grške čete same zažgale Strumico. Požar je divjal 8 dni in 8 noči.

Mladoturki.

Carigrad, 19. septembra. Tu so imeli včeraj mladoturki svoj kongres, ki se je vršil ob veliki udeležbi. Za predsednika so si izvolili senatorja Ahmed Rizo.

Grozino pimo.

Carigrad, 19. septembra. Notranji minister Talaat beg je dobil baje od enega izmed morilcev Mahmud Šefket paše, od nekega Masuija iz Pariza, pismo, ki mu grozi, da kljub vsem varnostnim odredbam ne bo ušel atentatu.

Albanski roparji.

Dunaj, 19. septembra. »Albanska korespondenca« poroča o novih podrobnostih grških nasilnosti v južni Albaniji. V Delvinu so Grki zahtevali od tamošnjega župana, da naj podpiše in izda proglasitev, v kateri se podvrže grškemu kraljestvu. Ker župan tega ni hotel storiti, so ga Grki izgnali in več albanskih veljakov zaprli.

Belgrad, 19. septembra. Srbska vlada je izročila veleslan. formalen protest proti vpadam albanskih roparjev na srbsko ozemlje. Srbska vlada v svojem protestu urgira ustanovitve orožništva v Albaniji. Obenem je srbski ministrski svet sklenil ojačiti obmejne garnizije proti Albanijci in nastopati proti ropajočim Albancem z vso strogostjo in brezobzirnostjo.

Srbija in Vatikan.

Pariz, 19. septembra. »Echo de Paris« poroča, da prispe nekako v 14. dneh v Rim k Vatikanu srbsko odposlaništvo, da sklene z Vatikanom konkordat. Avstrija sicer proti temu konkordatu intrigira, brez dvoma pa je, da te intrige ne bodo imele uspeha.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Javno vprašanje ekscelenci baronu Schwarzu.

Glasom časnikiški poročil je sklican kranjski deželni zbor na dan 24. septembra t. l. Vpraša vas tedaj velika večina kranjskega naprednega učiteljstva:

1. Ali Vam je znana mizerija, v kateri živi Vam podrejeno kranjsko učiteljstvo?

2. Ali so Vam znane vnebovpijoče krivice, ki jih v deželi vladajoča stranka dan na dan prizadeva učiteljstvu? Posebno, če Vam je znana krivična razdelitev 25% draginjske doklade neoznjenemu učiteljstvu, podelitev raznih podpor itd.?

3. Ali hoče Vaša ekscelencija v tem zasedanju storiti primerne korake, da se vsaj nekoliko poravnata storjena krivica. Še danes je namreč veliko število učiteljev in učiteljic, ki niso prejeli vinarja doklade, med tem, ko mnogi denarno dobro situirani Slomskariji že nad leto sprejemajo 25% draginjsko doklado.

Več naprednih učiteljev.

Odol je, kakor znano,

ona ustna voda, ki zanesljivo deluje proti vzroku razpadanja zob. Kdor Odol rabi dosledno vsak dan, po naši dandanašnji znanosti kar najbolje neguje zobe in usta.

Društvo oddaja

3362

mesto inkasanta

Ponudbe s kavcijo (naj se navede višina!) imajo prednost. Prijave do 24. t. m. na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2		Srednji zračni tlak 736 mil			
sept.	Čas opazovanja.	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
18.	2. pop.	733.7	17.3	sl. vzhod	oblačno
„	9. zv.	734.6	15.2	sl. zah.	dež
19.	7. zj.	734.7	14.0	sl. szh.	„

Srednja včerašnja temperatura 14.3°, norm. 14.5°. Padavina v 24 urah 21.2 mm.

2 čevljarska pomočnika

sprejme takoj 3352

Fr. Sterle, Spod. Siška 224.

Večja parna žaga v lepem kraju Bosne sprejme s. 1. ali 15. oktobrom v službo:

vodjo žage mašinista skladiščnika

(za skladišče živil) zanesljiv, nekoliko izurjen, nekoliko izurjen, v trgovini, dober računar, plača K 180—;

(za skladišče živil) zanesljiv, nekoliko izurjen, v trgovini, dober računar, plača K 120—;

Vsi imajo poleg plače tudi prosto neopremljeno stanovanje, kurjavo in svečavo. — Natančne ponudbe s prepisi spricval na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Zahvala.

Povodom smrti naše ljubljene stare mamic oziroma tašče, gospe

Ivane Klander

izrekam v svojem in v imenu svojih otrok najsrčnejšo zahvalo vsem onim za ljubeznjivost, katero so izkazali preblagi rajniki temojne dolgotrajne težke bolezni, kakor tudi za skrb in trud ob priliki smrti. Osobito se zahvaljujemo č. usmiljenim sestram v Kamniku, katere so z nesebično požrtvovalnostjo stregle rajniki in njeni težki bolezni. Zahvalo izrekam vsem onim, ki so spremili blago rajnko k zadnjemu počitku, osobito prostovoljnemu gasilnemu društvu v Kamniku in sl. občinstvu.

V KAMNIKU, dne 17. sept. 1913.

Franc Žerovnik,
gostilničar in posestnik.

V ponedeljek, dne 15. septembra je po dolgi, mučni bolezni umrla gospa 3359

ANA GANTAR

učiteljeva soproga

in v sredo, 17. septembra bila pokopana na tukajšnje pokopališče. Za od blizu in dolež izkazane dokazane dobrodelne sočutja med boleznijo, ob smrti in pri pogrebu rajnice, se vsem in vsakemu posebej najiskrenejše zahvaljujemo. Toplo zahvalo izrekamo tudi vsem darovalcem in darovalkam vencev in šopkov, slavni tukajšnji požarni brambini in za vsa ustno in pismono izražena sožalja.

St. Jernej, 18. septembra 1913.

Žalujoci rodbini Gantar-Polanc.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, ozir. mati, gospa

Marija Jonko roj. Žubar

dne 18. septembra 1913 zjutraj po dolgem trpljenju, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnila svojo blago dušo. 3357

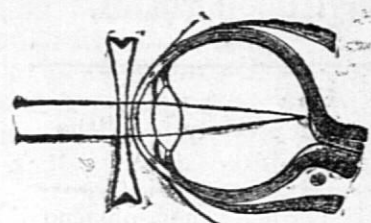
Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo, dne 21. septembra 1913 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v ponedeljek v farni cerkvi v Bovcu.

V Bovcu, 19. septembra 1913.

Leopold Jonko
soprog.

Poldi, Matko, Ciril Mimi, Rezika
sinovi. hčeri.

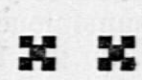
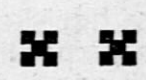

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

Optik in specialist.

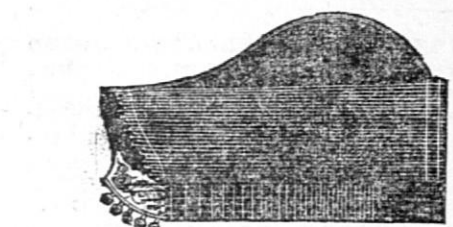
Selenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.**Prodajalka**

se sprejme 3211

v večjo galanterijsko trgovino v Ljubljani.
Ozira se le na prvo moč te stroke.
Ponudbe na poštini predal „št. 84.“**Učitelj**nekdanji učenec prof. Umlaufa na Dunaju
poučuje igranje na citre.Pri pridni vaji uspeh gotov. Več se
izve v Ljubljani, Cojzova cesta 9,
prilijuje, desno. 3253**Arena Narodnega doma.**Od srede, 17. t. m. naprej odprto vsak dan od 4. popoldne do 10. ure zvečer.
Prvikrat v Evropi! Prvikrat v Evropi!**MISTERIOZNA AFRIKA**obstoječa iz 100 divjih bojnikov, plesalcev, plesalk, godcev, rokodelcev, borilcev,
plesalcev z meči itd., kakor tdi predvajanje izvirnega

orientalskega harema s poglavarjevim favoritom

trebušno plesalko Reki, Bent Mohamedom, Ben Amerjem, plesalkami narodnih plesov Aziza, Ben
Mohamedom, Kadijo, Fekirjem, Hadjo Fatma, Aby Sennem, in za postrežbo določenimi zamorkami ter
evnuhom Ben Dida.

Vstopnina: Odrasli 50 vin. Otroci 30 vin.

Ravnateljstvo: Leon Czutzka.

3334

Svetli lasjepotemne vsled prehudega izločanja tošče in vsled
prahu ter nesnage. Kako lahko se izognemo temu zlu,
ako redno dvakrat na teden rabimo tako priljubljeno,
milijonkrat preizkušeno**kamilični Shampoo s črno glavo**
menjaje z**jajčnim Shampoo s črno glavo**Lasje se rešijo nečistosti, lepa, prirodna barva stopi
v svoje pravice. — Uspeh, ki ga vsak dan dosežeta
naša splošno priznana in priljubljena **kamilični**
in jajčni Shampoo s črno glavo, se najbolj vidi
v tem, da spravljajo na trg množino ponaredb kaj dvomljive vrednosti, zato je pri
nakupu prav posebno treba paziti na zraven stoječo varstveno znamko. — Naš **ka-**
milicni in jajčni Shampoo s črno glavo je mil, vseskozi neškodljiv izdelek,
medtem ko so dognale preiskave, da obsegajo ponaredbe pogosto razjedajoče snovi
in tako namesto razumnega negovanja pospešujejo izpadanje las.**Kamilični in jajčni Shampoo s črno glavo** se dobiva v izvirnih
zavrtkih po 30 vinarjev (8 zavrtkov K 2) po vseh lekarnah, dro-
gerijah in parfumerijah.

Glavna zaloga za Avstrijo:

Feliks Griensteidl, Dunaj 1/1, Sonnenfelsg. 3.

Varstvena znamka.

Edina tvornica: Hans Schwarzkopf, d. d. z o. j., Berlin Nr. 37.

Išče se majhna, dobro idoča

gostilna v najemn. pr. pri tovarni ali kolodvoru, kjer bi ne-
koliko kuhinja poslovala. — Ponudbe je
nasloviti na **Spitcing 36, Wellensfeld,**
Koroško. 3358**Elektromonter**popolnoma več obratovanja z Diesel
motorjem

se sprejme s 1. novembrom t. l.

Ponudbe z navedbo dosedanje prakse
in plačilnimi zahtevki naj se pošljejo
do 1. oktobra t. l.**Elektrarna Marije Mayr, Kranj.**

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

Svoji k svojim!**Zastonj**dobi vsak 1 ploščo in 200 igel,
ako naenkrat na-
roči 6 plošč. ::**: Zastonj :**dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako
naenkrat naroči 10 plošč.**Gramofoni že od 21 K naprej****Avtomati že od 80 K naprej**

tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.

Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji

lastni delavnici točno in solidno. — Glavni

zastopnik največjih tvornic, kakor znamke

Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec**Ljubljana, Stari trg 9.****Vajenca za krojaško obrt**

sprejme 3338

Ivan Magdič, krojaški salon za gospode.**Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.****Posojila**po vseh kombinacijah na poljubno število let. Istotako pla-
čanje starih dolgov in zjedinenje v novo posojilo pod
mnogo ugodnejšimi pogoji. Diskretno in kulantno posre-
dovanje. Priporoča se prošnje pisмено vlagati na naslov

„Kreditna pisarna v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 4.“ 3346

:: Za korespondenco je priložiti 30 vinarjev v znamkah. ::

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

874

DAMAMje ravnotako v najrevnejši koči, kakor v najodličnejši palači strogo paziti na
svoje zdravje, zakaj**neutrpljiv**je posel dam v hiši in v rodbini. Zdravje žen je v ozkem stiku s čistostjo
njih telesa in torej ni moči zadosti priporočati**za**

negovanje telesa desinfekcijsko sredstvo, n. pr. lysoform. Važno je za

vsakdanjotoaletno, to je temeljito čiščenje tudi najbolj občutljivih delov telesa rabiti
mlačno vodo in pridejati nekaj kapljic lysoforma. Ako dame tako opravljajo
vsak dan takozvano intimno**toaletno**

se pogosto obvarujejo nalezljivih bolezni in njih posledic. Nujno je zato potrebno, da

je lysoformki tudi hitro odstrani neprijetni vonj in pot, povsod pri rokah. — Poizkusite
enkrat! — Originalna steklenica za 80 h v vsaki lekarni in drogeriji. Zanimivo
knjigo »Kaj je higijena?« pošljem na zahtevo vsakemu gratis in franko.
Kemik Hubmann, referent Lysoformwerke, Dunaj XX., Pretraschgasse št. 4.**Avstr. amerikan.**

:: zaloga čevljev ::

Prešernova ul. 52.**12⁵⁰****16⁵⁰**Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.